

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Chmelíka, Ph.D., a soudců Mgr. Pavla Hradeckého a JUDr. Martiny Vršanské **ve věci péče o nezl. [REDACTED], nar. [REDACTED], bytem [REDACTED]** zastoupenou Městským úřadem v [REDACTED] jako opatrovníkem, dceru [REDACTED], nar. [REDACTED], bytem [REDACTED] a [REDACTED], nar. [REDACTED], bytem [REDACTED] zastoupeného Mgr. Barborou Gaveau, LL.M., advokátkou se sídlem Stroupežnického 20, Praha 5, **o úpravu výživného**, k odvolání otce proti rozsudku Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 29.1.2016, č.j. 13 P 55/2012-441, **t a k t o :**

I. Rozsudek okresního soudu se p o t v r z u j e.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

Okresní soud shora označeným rozsudkem rozhodl, že výživné otci pro nezl. [REDACTED] se počínaje dnem 1.9.2015 zvyšuje na 5.000 Kč měsíčně a toto výživné je otec

povinen platit vždy do pátého dne v měsíci k rukám matky (výrok I.), nedoplatek výživného vzniklý jeho zvýšením za dobu od 1.9.2015 do 31.1.2016 ve výši 2.500 Kč okresní soud uložil otci uhradit k rukám matky nejpozději do 30.4.2016 (výrok II.), lhůtu k placení výživného otci stanovil od doručení rozsudku (výrok III.) a žádném z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok IV.).

V odůvodnění rozsudku okresní soud uvedl, že matka se domáhala zvýšení výživného s poukazem na skutečnost, že [REDAKCE] navštěvuje [REDAKCE] třídu základní školy, její výdaje jsou tak kromě nákladů na stravu a oblečení spojeny především s docházkou do základní školy a základní umělecké školy v [REDAKCE]. Otec se s [REDAKCE] pravidelně stýká a výživné v dosavadní výši 4.500 Kč měsíčně hradí řádně, ovšem potřeby nezletilé se neustále zvyšují již jen s ohledem na přibývajícím věk [REDAKCE] a matka proto navrhla, aby výživné bylo zvýšeno. Otec se zvýšením výživného nesouhlasil. Poukazoval na skutečnost, že již 5 let žádá o střídavou péči, neboť nezletilá byla unesena z místa svého původního bydliště matkou, která otci dělá jenom samé naschvály. Otec se s nezletilou pravidelně stýká, hradí její mimoškolní aktivity, koníčky a sportovní záliby, jezdí s dcerou na dovolené, hradí jí tedy spoustu věcí nad rámec výživného a za této situace je přesvědčen o tom, že předpoklady pro zvýšení výživného na nezletilou nejsou naplněny.

Okresní soud po provedeném dokazování z výpovědi matky zjistil, že matka je vdaná, z manželství se jí dne [REDAKCE] narodila dcera [REDAKCE], manžel matky je poživatelé invalidního důchodu ve výši 11.000 Kč. Matka pobírá rodičovský příspěvek ve výši 3.900 Kč. Potřeby dcery se neustále zvyšují, [REDAKCE] roste, ve svých [REDAKCE] letech má velikost oblečení 164. Otec dceři sice neustále kupuje různé dárky, ale vše, co koupí, ať už to jsou boty, oblečení nebo lyže, nechává u sebe a dceři domů nedá ani ponožku. Matce tedy těmito plněními nad rámec výživného žádným způsobem nepomáhá. Dcera je jinak zdravá, její potřeby odpovídají věku a nejsou ničím zvyšovány. Z výpovědi otce okresní soud zjistil, že jeho příjmy poklesly, již nedosahuje měsíčního příjmu okolo 50.000 Kč, jak uváděl v září roku 2015 a odhaduje jej zhruba na úrovni roku 2013. Příjmy otci poklesly proto, že nemá potřebu tolik pracovat, aby vyživoval lidi, kteří ho okrádají. Věci, které dceři koupí, si samozřejmě ponechává a nic z toho jí s sebou domů nedává. V podstatě se snaží dceři splnit jakékoliv přání. Když dcera chtěla zlaté náušnice, tak jí je otec koupil. Dostala od něho telefon, hradí jí golf, koupil jí piano, neboť dceru má rád a snaží se jí udělat radost. Okresní soud dále uzavřel, že o výživném bylo naposledy rozhodnuto v únoru roku 2013, přičemž za rok 2011 otec přiznával příjmy ve výši 565.300 Kč a výdaje ve výši 417.216 Kč. Otec vlastnil dům a provozovnu a čajovnu, kde podnikal, splácel úvěr ve výši 13.000 Kč měsíčně. V současné době otec nadále podniká, základ daně z příjmu za rok 2013 činil u otce 274.760 Kč. V roce 2014 pak šlo o částku 327.406 Kč a otec je kromě toho od ledna 2015 poživatelé starobního důchodu ve výši 8.489 Kč.

Zjištěný skutkový stav okresní soud posoudil podle ust. § 915 a následujících občanského zákoníku a konstatoval, že od doby posledního rozhodnutí o výživném došlo na straně nezletilé [REDAKCE] ke změně poměrů odůvodňující i nové rozhodnutí o výživném. Za dobu více než tři let, které uplynuly od posledního rozhodnutí okresního soudu, došlo ke zvýšení potřeb nezletilé již jen prostým plynutím času, a to zejména ohledně stravy a ošacení, přičemž ke změně došlo i na straně otce, neboť jeho příjem je vyšší než v době, kdy bylo naposledy

o výživném rozhodováno a otec navíc začal pobírat starobní důchod. Přestože otci přibyla vyživovací povinnost k synu [REDAKCE] a k manželce [REDAKCE], s níž je v současné době v rozvodovém řízení, je nejen z výpovědi otce zřejmé, že otcova životní úroveň je velmi dobrá a otec sám připouští, že dceři se snaží splnit každé přání. Podle okresního soudu ji tedy doslova „zahrnuje dárky“, tak jak tvrdila matka, a otcovy příjmy ve shora uvedené výši proto i s přihlédnutím ke skutečnosti, že otci přibýly vyživovací povinnosti, umožňují navýšení výživného o částku 500 Kč měsíčně, tedy na částku 5.000 Kč, když opatrovník nezletilé navrhoval zvýšení výživného na částku 5.200 Kč měsíčně. Okresní soud proto výživné uvedeným způsobem zvýšil a dlužné výživné za dobu od 1.9.2015 do 31.1.2016 ve výši 2.500 Kč uložil otci zaplatit nejpozději do 30.4.2016. Okresní soud současně zdůraznil, že při úvaze o výši výživného nemohl přihlédnout k plněním, která otec nezletilé poskytuje mimo stanovené výživné, neboť otec sice nezletilé kupuje řadu hodnotných věcí, které však ponechává u sebe a matce tudíž svou vyživovací povinnost žádným způsobem nedoplňuje. Náklady řízení pak okresní soud nepřiznal žádnému z účastníků.

Proti rozsudku podal včas odvolání otec. Okresnímu soudu vytýkal, že nedostatečně zjistil skutkový stav a zvýšení potřeb nezl. [REDAKCE] pouze konstatoval, přičemž faktické navýšení těchto potřeb nebylo nijak prokázáno. Kromě toho okresní soud zcela pominul skutečnost, že dceru šatí a obouvá i otec. Dále se okresní soud mýlí, když uvádí, že nemůže přihlédnout k otcovým plněním nad rámec výživného, neboť věci, které otec dceři koupí, dcera využívá doma v [REDAKCE], kde také žije a uspokojuje tam své hmotné sportovní i kulturní potřeby a v tomto pravém domově dceři nic nechybí. Výdaje, které matka v řízení zmiňovala, jsou vesměs jednorázové platby, na které musí být matka schopna ušetřit. Navíc tyto platby činí matka bez vědomí otce, o těchto výdajích jej neinformuje a nejedná s ním ve shodě, když finanční prostředky vynakládá bez souhlasu otce. Otec v odvolání vyčíslil své pravidelné měsíční výdaje částkou 47.720 Kč, další jednorázové výdaje má např. s hrazením dovolených, na které s dcerou jezdí, např. poslední lyžařská dovolená v Alpách otce stála za oba celkem 15.530 Kč. Otec se snaží na svůj úkor dceři vynahradit matkou zkažený život, neboť dceru unesla z jejího domova v [REDAKCE] a bude se snažit i za cenu půjčování peněz naplnit život dcery, jak se jenom dá po materiální, kulturní či sportovní stránce. Při jednání odvolacího soudu otec dále namítal, že okresní soud nevzal v úvahu příjmy a výdaje na straně matky, která podle informací otce podniká. Kromě toho je třeba přihlédnout k vyššímu věku otce a s tím spojené možnosti případné nahodilé zdravotní události, která by si mohla vyžádat výdaje na straně otce a otec je tedy nucen vytvářet si určitou finanční rezervu. Otci byl navíc zrušen zákaz styku s nezletilým synem [REDAKCE] a lze tedy předpokládat, že v souvislosti s realizací styku otce se synem budou otci vznikat další výdaje.

Matka odvolání otce hodnotila jako za nedůvodné a jím uváděné skutečnosti za nepodstatné. Z celého jednání a chování otce lze uzavřít, že otec je dostatečně solventní, [REDAKCE] koupí cokoli, poskytuje jí nadstandard, byť všechny pořízené věci zůstávají u otce, tudíž je [REDAKCE] nemůže v době pobytu u matky využít. Na straně matky došlo k další změně poměrů, neboť dne [REDAKCE] se jí narodil syn [REDAKCE]. Matka dále potvrdila, že podniká v oboru výroba potravin, příjmy má ovšem minimální, za rok 2015 se její čistý příjem pohyboval okolo 12.000 Kč měsíčně a v roce 2016 šlo dosud o částku okolo 10.000 Kč měsíčně, neboť své podnikatelské aktivity musela omezit v souvislosti s těhotenstvím.

Opatrovník nezletilý ve svém písemném vyjádření uvedl, že rozsudek okresního soudu považuje za správný a navrhuje jeho potvrzení.

Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek i řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, §212a o.s.ř.), a dospěl k závěru, že odvolání nelze považovat za důvodné.

Odvolací soud doplnil dokazování o zprávu Finančního úřadu pro Středočeský kraj, z níž bylo zjištěno, že na dani z příjmu fyzických osob za zdaňovací období 2015 otec uvedl příjmy 699.621 Kč a výdaje 419.773 Kč. Ze zprávy České správy sociálního zabezpečení pak bylo zjištěno, že otci je od ledna 2016 vyplácen starobní důchod ve výši 8.529 Kč.

Při jednání před odvolacím soudem dne 5.10.2016 otec dále uvedl, že nemá žádné zdravotní problémy a žádné zvýšené výdaje se svým zdravotním stavem. Potvrdil, že dceru ■■■■■ podporuje ve všech sportovních i kulturních aktivitách, mimo jiné jsou oba členy golfového klubu ■■■■■, kde platí každý roční příspěvek ve výši 1.500 Kč, otec dceři platí rovněž trenéra golfu, a to částkou ve výši cca 2.500 Kč měsíčně. Pořídil jí golfový bag za částku 1.700 Kč a vstup na golfové hřiště stojí každého 350 Kč.

Po takto doplněném dokazování dospěl odvolací soud k závěru, že s rozsudkem okresního soudu se lze ztotožnit, neboť okresní soud učiněná skutková zjištění promítl do správného závěru o skutkovém stavu, a sice že celková majetková situace otce umožňuje navýšení výživného pro nezl. ■■■■■ o částku 500 Kč měsíčně a takto zjištěný skutkový stav také správně právně podle příslušných ustanovení občanského zákoníku ve znění účinném od 1.1.2014 posoudil. Odvolací soud se se závěry okresního soudu i právním posouzením, tak jak jej učinil soud prvního stupně, ztotožňuje a veden zásadou stručnosti proto v podrobnostech odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku.

S ohledem na odvolací výhrady a argumentaci otce před odvolacím soudem považuje pak odvolací soud za vhodné dodat k věci toliko následující.

Okresní soud svůj závěr o schopnosti otce hradit výživné v nově stanovené výši vybudoval na úvaze, že otec, jak sám v září roku 2015 ve své účastnické výpovědi uvedl, dosahuje čistého měsíčního příjmu okolo 50.000 Kč a k tomu pobírá i starobní důchod. Sociální poměry otce a jeho celková životní úroveň je velmi dobrá. Otec je vlastníkem rodinného domu, ve kterém bydlí, postavil i provozovnu a čajovnu, v níž realizuje své podnikání. I přestože otci přibýly vyživovací povinnosti k synovi ■■■■■ a manželce ■■■■■, s níž se v současné době rozvádí, umožňuje celková otcova majetková situace hradit výživné v nově stanovené výši. Odvolací soud tyto závěry a posouzení učiněné okresním soudem považuje za výstižné a přiléhavé a to přesto, že z daňového přiznání otce za rok 2015 plyne, že otec dosahuje (oficiálního) čistého příjmu v nižší úrovni, než sám v září roku 2015 uváděl. Pokles příjmů otec odůvodnil tím, že „nemá potřebu vydělávat na lidi, kteří ho okrádají“ a i pakliže by tvrzení otce o současném nižším příjmu bylo pravdivé, pak je zjevné, že tento pokles byl zapříčiněn rozhodnutím otce, jeho volbou, nikoliv z objektivních důvodů, kupříkladu poklesem zájmu o podnikatelské produkty nabízené otcem. Takový přístup otce by však nemohl být promítnut do stanovení výše výživného způsobem, jakým si představuje otec, neboť ve smyslu ust. § 913 odst. 2 občanského zákoníku při hodnocení schopností

možností a majetkových poměrů povinného (otce) je třeba také zkoumat, zda se povinný nevzdal bez důležitého důvodu výhodnějšího zaměstnání či výdělečné činnosti nebo majetkového prospěchu, popřípadě zda nepostupuje nepřiměřená majetková rizika. Odvolací soud je však ve shodě se soudem I. stupně na základě obsahu listin založených ve spise i samotných vyjádřeních otce přesvědčen o tom, že čistý příjem otce se pohybuje měsíčně v částce přesahující 50.000 Kč, čemuž nasvědčuje i tvrzení otce obsažené v odvolání proti napadenému rozsudku, kde své měsíční výdaje, a to včetně výživného ve výši 4.500 Kč na [REDAKCE] a výživného pro syna [REDAKCE] a manželku [REDAKCE], vyčísluje částkou 47.720 Kč a dále uvádí, že s přihlédnutím ke svému věku a možným změnám zdravotního stavu je nucen si vytvářet určitou finanční rezervu.

I pro případ, že by tedy soud při stanovení výše výživného vycházel z otcem uváděných částek, které otec řádně hradí a aby toho byl schopen, musí proto dosahovat nejméně příjmu v takové výši, tedy okolo 50.000 Kč, umožňovaly by tyto příjmy otce bez jakýchkoliv pochybností hradit výživné pro [REDAKCE] v okresním soudem stanovené částce 5.000 Kč. Protože výživné pro nezletilé dítě musí být stanoveno nejen s přihlédnutím k jeho věku a potřebám, ale současně musí být zohledněny celkové majetkové poměry otce a další případné podstatné skutečnosti, a protože výše výživného stanovená povinnému rodiči (otci) by se v souladu s ustálenou soudní praxí měla pohybovat v rozsahu 20-30 % čistého příjmu rodiče (a to při součtu všech jeho vyživovacích povinností, pokud zde nejsou výjimečné důvody pro stanovení vyššího výživného), uzavírá odvolací soud, že úvaha okresního soudu při stanovení výše výživného na [REDAKCE] těmito zásadám dostála. V možnostech a schopnostech otce je nepochybně výživné v uvedené výši hradit, což nakonec otec i činí a v mezidobí, jak matka potvrdila, uhradil i dlužné výživné pro nezletilou. Současně otec potvrdil, že je zdravý, nemá žádné obtíže a s nimi spojené mimořádně finanční výdaje, je aktivní sportovec, k čemuž se snaží vést i dceru a odvolací soud je proto přesvědčen o tom, že žádná objektivní ani subjektivní překážka, která by otci bránila hradit výživné ve stanovené výši, není v současné době na straně otce dána.

K případným v budoucnu vzniklým výdajům, o nichž otec předpokládá, že mu nastanou v souvislosti se zrušením zákazu styku otce se synem [REDAKCE], případně v souvislosti s nahodilou zdravotní indispozicí v této fázi řízení nelze přihlídnout, neboť soud rozhoduje na základě zjištěného skutkového stavu věci (§ 153 o.s.ř.) a pro rozsudek je rozhodující stav v době jeho vyhlášení (§ 154 odst. 1 o.s.ř.), nikoliv skutečnosti, o nichž není jisté, zda vůbec nastanou. Příjmy matky dosahované matčinou podnikatelskou činností ve výši 10 – 12 tisíc měsíčně pak nemohou mít vliv na povinnost otce platit výživné ve stanovené výši, neboť je zjevné, že sociální situace matky, pečující kromě nezletilé o dva mladší polorodé sourozence [REDAKCE] není ani zdaleka taková, aby matce dovolovala hradit potřeby [REDAKCE] bez ohledu na výši výživného poskytovaného otcem. Ostatně, i kdyby ekonomická situace rodiny matky byla srovnatelná se situací otce, nezbavovala by taková skutečnost otce povinností, platit výživné ve výši přiměřené svým možnostem, schopnostem a celkové majetkové situaci, neboť je potřeba mít na paměti, že poskytované výživné jsou finanční prostředky určené pro potřeby dítěte, nikoliv příspěvek na úhradu nákladů rodiny, v níž takové dítě žije.

Veden shora rozvedenými úvahami odvolací soud napadený rozsudek jako věcně správný potvrdil (§ 219 o.s.ř.).

O nákladech odvolacího řízení krajský soud rozhodl podle ust. § 224 odst. 1 o.s.ř. a žádnému z účastníků nepřiznal s odkazem na ust. § 23 zákona o zvláštních řízeních soudních právo na jejich náhradu, když v dané věci se navíc otec i matka práva na náhradu nákladů řízení výslovně vzdali.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není odvolání ani dovolání přípustné.

V Pardubicích dne 12. října 2016

JUDr. Jaroslav Chmelík, Ph.D., v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:

© 2006 The Authors